

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE 2020 M. VEIKLOS ATASKAITA

2021 m. sausio 29 d. Nr. R-28

Klaipėda

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 14 straipsniu, Vyriausybės atstovai kiekvienais metais parengia savo veiklos ataskaitas ir pateikia jas Vyriausybės atstovų įstaigos vadovui.

Vyriausybės atstovas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse tarnyba prižiūri 11 savivaldybių:

- Klaipėdos apskrityje - Klaipėdos miesto, Palangos miesto, Neringos, Klaipėdos rajono, Kretingos rajono, Skuodo rajono ir Šilutės rajono savivaldybes.
- Tauragės apskrityje - Tauragės, Jurbarko, Šilalės rajonų savivaldybes ir Pagėgių savivaldybę.

1. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimai įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams (toliau – Vyriausybės nutarimai) ir Vyriausybės atstovo pateikti motyvuoti teikimai svarstyti teisės akto pakeitimo (papildymo) ar panaikinimo klausimus.

Per 2020 m. Vyriausybės atstovas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse nustatė, kad Klaipėdos ir Tauragės apskrities savivaldybių administravimo subjektai priėmė 38 teisės aktus, kurie prieštaravo įstatymams ir/ar Vyriausybės nutarimams. Daugiausia prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams nustatyta Klaipėdos ir Palangos miestų, Kretingos ir Skuodo rajonų savivaldybėse, mažiausiai – Klaipėdos, Šilutės ir Tauragės rajonų bei Neringos savivaldybėse.

Vyriausybės atstovas savivaldybėms pateikė **38 motyvuotus teikimus** dėl savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų pakeitimo (papildymo) ar panaikinimo:

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui - **2**. **Iš viso – 5.**

Palangos miesto savivaldybės tarybai – **5.**

Neringos savivaldybės tarybai – **2.**

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybai – **1.**

Kretingos rajono savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui - **2**. **Iš viso – 5.**

Skuodo rajono savivaldybės tarybai – **5.**

Šilutės rajono savivaldybės tarybai – **3.**

Tauragės rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui - **1**. **Iš viso – 2.**

Jurbarko rajono savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui - **1**. **Iš viso – 4.**

Šilalės rajono savivaldybės tarybai – **2.**

Pagėgių savivaldybės tarybai – **3**, administracijos direktoriui - **1**. **Iš viso – 4.**

Savivaldybių administravimo subjektų priimti teisės aktai prieštaravo:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas - šis teisės aktas buvo pažeistas **9** kartus.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau - Įstatymas) 14 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „*komitetų, išskyrus Kontrolės komitetą, pirmininkus ir jų pavaduotojus iš komiteto narių mero siūlymu skiria komitetai*“.

Vykdam Klaipėdos ir Tauragės apskričių savivaldybių administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad Palangos miesto, Neringos, Skuodo, Jurbarko ir Šilalės rajonų bei Pagėgių savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose yra įtvirtintos nuostatos, numatančios, jog „*tą pačią*

kandidatūrą meras gali siūlyti du kartus“. Tokio apribojimo šiuo metu galiojančios Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies nuostatos nenumato.

Įstatymo 39 straipsnio nuostatose numatyta, kad apklausos teritorijos nustatymas priklauso nuo to, kas inicijuoja apklausą: *„kai apklausą inicijuoja savivaldybės taryba, meras ar seniūnas, apklausos teritorija nustatoma atsižvelgiant į tai, kokios teritorijos gyventojams yra aktualūs apklausai teikiami klausimai. Kai apklausą inicijuoja savivaldybės gyventojai, apklausos teritoriją pasiūlo apklausos iniciatorius, atsižvelgdamas į teritorinį suskirstymą ir į tai, kokios teritorijos gyventojams yra aktualūs apklausai teikiami klausimai. Galutinį sprendimą dėl apklausos teritorijos priima savivaldybės taryba*“.

Palangos miesto, Jurbarko ir Šilalės rajonų bei Pagėgių savivaldybių tarybų reglamentų nuostatos nenumatė apklausos iniciatoriui, kai apklausą inicijuoja savivaldybės gyventojai, teisės siūlyti apklausos teritoriją.

Įstatymo 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *„iniciatyvinės grupės prašyme turi būti nurodyta: preliminarus arba galutinis apklausai teikiamo (teikiamų) klausimo (klausimų) tekstas, siūlomas apklausos būdas, siūloma apklausos teritorija ir iniciatyvinės grupės atstovas (atstovai)*“.

Šiai teisės normai prieštaravo Palangos miesto, Jurbarko ir Šilalės rajonų bei Pagėgių savivaldybių tarybų reglamentų nuostatos, numatančios, kad *iniciatyvinės grupės prašyme gali būti pasiūlyta apklausos teritorija*.

Minėtoms savivaldybėms buvo pateikti Vyriausybės atstovo teikimai. Teikimai įvykdyti.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas - šis teisės aktas buvo pažeistas 7 kartus.

Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. liepos 25 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 5, 6, 10, 12, 14, 15, 16, 19, 21, 24 straipsnių pakeitimo ir 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymą (toliau – Pakeitimo įstatymas), kuris visa apimtimi (išskyrus Pakeitimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalį) įsigaliojo nuo 2019 m. spalio 1 d.

Įsigaliojus Pakeitimo įstatymo nuostatoms, pasikeitė savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo tvarkos sąlygos, taip pat subjektai, kuriems savivaldybių turtas gali būti perduodamas panaudos pagrindais bei sąlygos. Pakeista ir savivaldybių nekilnojamojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo tvarka, taip pat informacijos apie savivaldybės turto panaudos, nuomos, pirkimo-pardavimo, patikėjimo sutartis skelbimo sąlygos.

Įvertinus Klaipėdos ir Tauragės apskričių savivaldybių tarybų patvirtintas tvarkas, reglamentuojančias savivaldybės turto valdymo, naudojimo bei disponavimo, panaudos, nuomos klausimus, buvo nustatyta, kad Klaipėdos ir Palangos miestų, Neringos ir Skuodo rajono savivaldybės nėra suderinusios minėtų tvarkų su aktualiomis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis.

Šioms savivaldybių taryboms buvo pateikti Vyriausybės atstovo teikimai, kurie yra įvykdyti.

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas - šis teisės aktas buvo pažeistas 3 kartus.

Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. gruodžio 5 d. priėmė Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 pakeitimo įstatymą (toliau – Pakeitimo įstatymas), kuris įsigaliojo 2020 m. kovo 1 d.

Pakeitimo įstatymu buvo pakeista nevyriausybinių organizacijos sąvoka, savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos sudarymo, veiklos, finansavimo principai ir panašiai.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad Palangos miesto ir Šilutės rajono savivaldybių Nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatai nėra suderinti su nauja

redakcija išdėstyto Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo nuostatomis.

Šioms savivaldybių taryboms buvo pateikti Vyriausybės atstovo teikimai, kurie yra įvykdyti.

Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 „Dėl Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ – šis teisės aktas buvo pažeistas 9 kartus.

Vadovaujantis Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatomis, *gyvenamųjų vietovių vietos gyventojų, jose veikiančių juridinių asmenų ir jose esančio nekilnojamojo turto savininkų iniciatyvos teisė siūlyti nustatyti ar panaikinti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas, suteikti ir keisti pavadinimus gyvenamosioms vietovėms (toliau – pasiūlymai) įgyvendinama, pasiūlymai nagrinėjami* savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyta tvarka.

Klaipėdos ir Palangos miestų, Kretingos, Skuodo, Šilutės, Šilalės ir Jurbarko rajonų bei Neringos ir Pagėgių savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose minėtos tvarkos nebuvo nustatytos arba jos neatitiko Taisyklių reikalavimų. Pvz., buvo numatyti ne visi subjektai, turintys teisę siūlyti nustatyti ar panaikinti gyvenamąsias vietas, nustatyti ir keisti jų teritorijų ribas, suteikti ir keisti pavadinimus gyvenamosioms vietovėms.

Savivaldybių taryboms pateikti Vyriausybės atstovo teikimai dėl veiklos reglamentų pakeitimo. Visi teikimai įvykdyti.

Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ – šis teisės aktas buvo pažeistas 12 kartų.

Nuo 2020 m. spalio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. spalio 14 d. įsakymas Nr. D1-627 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo buvo pakeista visa eilė Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87, nuostatų.

Į Kretingos, Tauragės ir Jurbarko rajonų bei Pagėgių savivaldybių Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijų sudėtį nebuvo įtraukti želdynų bei želdinių apsauga suinteresuoti nevyriausybinių organizacijų ir vietos bendruomenių atstovai, kaip to reikalauja Tvarkos aprašo 12 punkto nuostatos.

Kretingos, Šilutės, Tauragės, Šilalės ir Jurbarko rajonų bei Pagėgių savivaldybės Želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės neatitiko Tvarkos aprašo nuostatų, reglamentuojančių leidimų kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti saugomus medžius ir krūmus (toliau – Leidimas) išdavimo atvejus, tvarką ir terminus. Taip pat taisyklėse buvo nurodyti ne visi atvejai (arba jie skyrėsi), kada Leidimas nereikalingas, arba kada saugotinus medžius ir krūmus galima kirsti (šalinti) neatlygintinai.

Minėtoms savivaldybėms buvo pateikta 12 Vyriausybės atstovo teikimų. 4 teikimai įvykdyti, 8 teikimų įvykdymo terminai atidėti.

Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bedrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašas (toliau – Atrankos aprašas), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015-06-

17 nutarimu Nr. 631 „Dėl kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bedrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019-09-04 nutarimo Nr. 905 redakcija) - šis teisės aktas buvo pažeistas 3 kartus.

Atrankos aprašas reglamentuoja *fizinių asmenų atranką* į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar *savivaldybės valdomos bendrovės* ar jos dukterinės bendrovės *kolegialų priežiūros ar valdymo organą*, kai kolegialaus organo narius skiria valstybei ar savivaldybei atstovaujanti institucija arba renka valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Savivaldybės valdomos įmonės kolegialaus organo sudėtis, be kita ko, turi atitikti ir Atrankos aprašo 7 punkte įtvirtintus reikalavimus dėl nepriklausomų narių skaičiaus, narių, turinčių atitinkamas kompetencijas, ir panašiai.

Įvertinus Klaipėdos ir Tauragės apskričių savivaldybių administracijų direktorių patvirtintus uždarųjų akcinių bendrovių įstatus, nustatyta, jog įstatuose įtvirtinta bendrovės valdybos sudarymo tvarka ir sudėtis neatitinka Atrankos apraše nustatytos savivaldybės valdomos bendrovės kolegialaus organo formavimo tvarkos ir tuo pačiu neužtikrina Atrankos aprašo 7 punkte šio organo sudėčiai keliamų reikalavimų tinkamo įgyvendinimo.

Klaipėdos miesto ir Kretingos rajono savivaldybių administracijų direktoriams buvo pateikti Vyriausybės atstovo teikimai, kurie yra įvykdyti.

Galimos savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams atsiradimo priežastys:

1. Nuolat besikeičiantis teisinis reglamentavimas, savivaldybės nespėja prisitaikyti prie teisinio reguliavimo pasikeitimų.
2. Sudėtingas ir ne visada aiškus teisinis reglamentavimas.
3. Pavėluotas savivaldybių administravimo subjektų reagavimas į aukštesnės galios teisės aktų pakeitimus (papildymus) ir į faktinių aplinkybių pasikeitimus.
4. Didelis savivaldybių specialistų darbo krūvis, jų trūkumas ir kaita.

2. Vyriausybės atstovo nustatyti prižiūrimų savivaldybių neįgyvendintų įstatymų, Vyriausybės nutarimų atvejai ir Vyriausybės atstovo savivaldybių administravimo subjektams pateikti reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą.

Per 2020 m. Vyriausybės atstovas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse nustatė, kad Klaipėdos ir Tauragės apskrities savivaldybių administravimo subjektai **16** kartų neįgyvendino įstatymų, neįvykdė Vyriausybės sprendimų. 3 reikalavimai buvo pateikti Tauragės rajono savivaldybei, po 2 reikalavimus pateikta Klaipėdos miesto, Klaipėdos, Kretingos ir Šilutės rajonų savivaldybėms, po vieną reikalavimą pateikta Palangos miesto, Neringos ir Jurbarko rajono savivaldybėms.

Vyriausybės atstovas savivaldybių administravimo subjektams pateikė **16 rašytinių reikalavimų** neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ir/ar vykdyti Vyriausybės nutarimą:

- Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriui – **2**.
- Palangos miesto savivaldybės tarybai – **1**.
- Neringos savivaldybės administracijos direktoriui – **1**.
- Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriui – **2**.
- Kretingos rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **1**. **Viso 2**.
- Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktoriui – **2**.
- Šilutės rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **1**. **Viso - 2**.
- Tauragės rajono savivaldybės tarybai – **1**, administracijos direktoriui – **2**. **Viso 3**.
- Jurbarko rajono savivaldybės tarybai – **1**.

Priežiūrimų savivaldybių administravimo subjektai neįgyvendino šių įstatymų, neįvykdė šių Vyriausybės nutarimų:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnio 17 dalies nuostatos neįgyvendintos 5 kartus.

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad Klaipėdos miesto, Neringos, Klaipėdos, Skuodo ir Šilutės rajonų savivaldybių administracijų direktoriai nėra patvirtinę savivaldybių seniūnaičių mokymo tvarkos aprašų, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 33 straipsnio 17 dalies nuostatos.

Minėtų savivaldybių administracijų direktoriams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai, kurie yra įvykdyti.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio nuostatos neįgyvendintos 4 kartus.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, jog *savivaldybės nustato lėšų, reikalingų želdynų ir želdinių apsaugai, tvarkymui, želdynų kūrimui ir naujų želdinių veisimui, skyrimo tvarką.*

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, kad Kretingos, Šilutės, Tauragės ir Jurbarko rajonų savivaldybėse lėšų skyrimo tvarka nėra patvirtinta.

Šių savivaldybių taryboms pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai patvirtinti minėtas tvarkas.

Tauragės ir Jurbarko rajonų savivaldybės reikalavimus įvykdė, Kretingos ir Šilutės rajonų savivaldybėms reikalavimų įvykdymo terminai atidėti.

Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdinių taisyklių (toliau – Taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2014-07-24 įsakymo Nr. D1-612 „Dėl Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės pavyzdines taisyklių patvirtinimo“ 2 punktas neįvykdytas 3 kartus.

Taisyklių 2 punkte nustatyta, kad *priežiūros ir kontrolės vykdytoju savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu paskiriamas savivaldybės padalinys arba ne mažiau kaip du valstybės tarnautojai* (atsižvelgiama į savivaldybėje veikiančių valdytojų ir jų valdomų daugiabučių namų skaičių).

Klaipėdos, Skuodo ir Tauragės rajonų savivaldybėse priežiūros ir kontrolės vykdytoju paskirtas buvo tik vienas Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas.

Šių savivaldybių administracijų direktoriams pateikti reikalavimai paskirti butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų vykdymu, priežiūros ir kontrolės vykdytojais savivaldybės administracijos padalinį arba nemažiau kaip du valstybės tarnautojus.

Reikalavimai įvykdyti.

Kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkama kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo (toliau - Atrankos aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2015-06-17 nutarimu Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar

savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bedrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“, 7.1 papunkčio nuostatas neįvykdytos 2 kartus.

Atrankos aprašo 7.1 papunktis reglamentuoja, kad kolegialaus organo narių atranką inicijuojantis subjektas siekia, o kai leidžia turimas balsų skaičius ar sprendimo teisės – užtikrina, kad įmonės kolegialiaame organe *nepriklausomų narių skaičius sudarytų ne mažiau kaip 1/2 valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės įstatuose nurodyto kolegialaus organo narių skaičiaus.*

Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą buvo nustatyta, kad kai kurių Klaipėdos miesto ir Kretingos rajono savivaldybių valdomų bendrovių valdybos sudėtys neatitinka Atrankos aprašo 7.1 papunktyje nustatyto reikalavimo.

Nurodytų savivaldybių administracijų direktoriams pateikti reikalavimai užtikrinti, kad savivaldybės valdomos bendrovės valdybos sudėtyje Atrankos aprašo nustatyta tvarka atrinktų ir paskirtų nepriklausomų narių skaičius sudarytų ne mažiau kaip 1/2 bendrovės įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus.

Reikalavimai įvykdyti.

Galimos teisės aktų neįvykdymo priežastys:

1. Dalies savivaldybių merų ir administracijų direktorių nepakankamas dėmesys įstatymų, Vyriausybės nutarimų įgyvendinimo kontrolei.

2. Nepakankamas savivaldybių vadovų dėmesys valstybės tarnautojų tarnybinės atsakomybės ir tarnautojų mokymo, jų veiklos vertinimo klausimams.

3. Didelis valstybės tarnautojų darbo krūvis, specialistų trūkumas ar jų kaita.

4. Nuolat auganti teisinio reglamentavimo apimtis.

3. Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais stabdomas savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas: Nėra

4. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais: Nėra.

5. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais: Nėra.

6. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais:

2020 m. pradėtos bylos

Vyriausybės atstovas Klaipėdos ir Tauragės apskrityse 2020-05-04 kreipėsi į Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmus ištirti, ar Lengvojo automobilio taksi apipavidalinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. AD1-177 „Dėl Lengvojo automobilio taksi apipavidalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Aprašas) 3 punktas, ta apimtimi, kuria nustatyta, kad lengvasis automobilis taksi turi turėti atpažinimo ženklinimo juostas, bei 4 ir 5 punktai, reglamentuojantys lengvojo automobilio taksi atpažinimo ženklinimo juostų apipavidalinimo reikalavimus, atitinka Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 8² straipsnio 13 dalies 5 punktą, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 ir 4 punktus ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punktą..

Regionų apygardos administracinis teismas (toliau - Teismas) išnagrinėjo administracinę bylą ir 2020 m. spalio 14 d. priėmė sprendimą, kuriuo buvo patenkintas Vyriausybės atstovo Klaipėdos ir Tauragės apskrityse pareiškimas dėl norminio administracinio akto teisėtumo ištyrimo.

Teismo sprendimas nebuvo apskūstas ir yra įsiteisėjęs.

2020 m. užbaigtos bylos

2018 metais Vyriausybės atstovas kreipėsi į Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmus dėl norminio teisės akto - Neringos savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Neringos savivaldybės tarybos 2015-11-26 sprendimu Nr. T1-246, teisėtumo ištyrimo.

Teismo prašoma ištirti, ar Neringos savivaldybės tarybos veiklos reglamento 45.7 papunktis ta apimtimi, kuria nustatoma, jog seniūnaičių sueigos sprendimai savivaldybės taryboje vertinami ir sprendimas dėl jų priimamas per 20 darbo dienų, bet ne artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje, atitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 35 straipsnio 6 dalies nuostatas ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą. Taip pat prašoma ištirti, ar Reglamentas ta apimtimi, kuria nenustato išplėstinės seniūnaičių sueigos sprendimų vertinimo tvarkos savivaldybės tarybai priimant sprendimus dėl papildomų ir planą viršijančių savivaldybės biudžeto pajamų ir kitų piniginių lėšų paskirstymo, tikslinės paskirties ir specializuotų fondų sudarymo ir naudojimo, atitinka Įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 17 punkto nuostatas.

Pirmos instancijos Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmai 2018 m. lapkričio 30 d. sprendimu Pareiškėjo prašymą patenkino.

Neringos savivaldybė Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmų 2018 m. lapkričio 30 d. sprendimą apskundė Lietuvos vyriausiam administraciniam teismui.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas sprendimą pakeitė ir pripažino, kad: 1) Reglamento 45.7 papunktis *prieštarauja* VSĮ 35 straipsnio 6 daliai; 2) Reglamentas ta apimtimi, kuria nenustatyta aukščiau nurodyta tvarka, *neprieštarauja* VSĮ 16 straipsnio 2 dalies 17 punktui.

7. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais: Nėra.

8. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytais atvejais: Nėra.

9. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytais atvejais: Nėra.

10. Vyriausybės atstovo kreipimasis į teismą Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytais atvejais: Nėra.

11. Vyriausybės atstovo vykdyta išankstinė prižiūrimų savivaldybių kolegialių administravimo subjektų teisės aktų projektų priežiūra:

Per 2020 m. patikrinti **3801** teisės aktų projektai:

Klaipėdos miesto savivaldybės taryba – 353;

Palangos miesto savivaldybės taryba – 282;

Neringos savivaldybės taryba – 280;

Klaipėdos rajono savivaldybės taryba – 491;

Kretingos rajono savivaldybės taryba– 389;

Skuodo rajono savivaldybės taryba – 216;

Šilutės rajono savivaldybės taryba – 315;

Tauragės rajono savivaldybės taryba – 423;

Jurbarko rajono savivaldybės taryba– 421;

Šilalės rajono savivaldybės taryba–301;

Pagėgių savivaldybės taryba– 330.

Įstatymams ir Vyriausybės sprendimams prieštaravo **124** sprendimų projektai. Projektų rengėjams ir/ar savivaldybių tarybų nariams bei merams pateiktos pastabos:

Klaipėdos miesto savivaldybei – 11;
 Palangos miesto savivaldybei– 4;
 Neringos savivaldybei– 6;
 Klaipėdos rajono savivaldybei– 10;
 Kretingos rajono savivaldybei – 8;
 Skuodo rajono savivaldybei – 11;
 Šilutės rajono savivaldybei - 14;
 Tauragės rajono savivaldybei – 2;
 Jurbarko rajono savivaldybei – 23;
 Šilalės rajono savivaldybei – 23;
 Pagėgių savivaldybei – 12.

Apie nustatytus prieštaravimus sprendimų projektų rengėjai ir(ar) savivaldybių tarybų nariai buvo informuoti iš anksto (raštu arba telefonu) arba savivaldybių tarybų posėdžių metu.

Į visas Vyriausybės atstovo pastabas sprendimų projektų rengėjai ir savivaldybės tarybos nariai atsižvelgė, sprendimų projektus pakeitė, papildė arba jų nepriėmė.

2020 metais dėl Lietuvoje įvesto karantino Vyriausybės atstovas tiesiogiai dalyvavo 2 savivaldybių tarybų posėdžiuose. Stebėtos 32 tiesioginės savivaldybių tarybų posėdžių transliacijos.

Vyriausybės atstovo pateiktos esminės pastabas dėl sprendimų projektų prieštaravimų aukštesnės galios teisės aktams:

1. Savivaldybės taryba planavo savivaldybės administracijos direktoriui pavesti tvirtinti vietinės rinkliavos grąžinimo tvarką, nors pagal Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymą šią tvarką privalo nustatyti pati savivaldybės taryba, tvirtindama vietinės rinkliavos nuostatus.

2. Savivaldybės taryba ketino skirti lėšas konkrečiai įmonei už skęstančiųjų gelbėjimo darbų organizavimą, nors nebuvo atliktos tokių paslaugų viešojo pirkimo procedūros Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka.

3. Savivaldybės tarybai teikiamuose tvirtinti sveikatos priežiūros įstaigų įstatuose šių įstaigų vadovų skyrimo, kiti su darbo santykiais susiję klausimai buvo priskirti įstaigos dalininkų susirinkimo, o ne savivaldybės mero kompetencijai, kaip tai numato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatos.

Taip pat įstatuose buvo numatyta, jog savivaldybei nuosavybės teise priklausantis ilgalaikis materialusis turtas sveikatos priežiūros įstaigai perduodamas ne patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, o kitais turto perdavimo pagrindais.

4. Viešajai įstaigai buvo ketinama perduoti savivaldybei nuosavybė teise priklausantį turtą pagal panaudos sutartį neįvertinus poveikio konkurencijai ir atitikties valstybės pagalbos reikalavimams, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.

5. Savivaldybės tarybai teikiamais sprendimų projektais buvo ketinama pratęsti jau pasibaigusį savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto panaudos sutarčių terminus, kas prieštaravo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis, reglamentuojančioms, kad, jeigu tam tikros sandorio teisinės pasekmės siejamos su termino pabaiga, tai sandoris ar prievolė nustoja galioti tam terminui pasibaigus. Naikinamieji terminai negali būti teismo ar arbitražo atnaujinti.

6. Savivaldybės taryba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą planavo perduoti bendruomenei panaudos teise ilgesniam laikotarpiui nei numato Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 4 dalis (maksimalus terminas - 10 metų).

7. Materialinės paramos teikimo tvarkos apraše buvo ketinama įtvirtinti, jog viena iš šiame apraše numatytų materialinės paramos rūšių (nukentėjus dėl savivaldybės, valstybės lygio paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) ekstremalaus įvykio padarinių) būtų skiriama savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta kreipimosi dėl paramos, paramos skyrimo ir

teikimo tvarka, nors Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme aiškiai nurodyta, kad pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais, nustato savivaldybės taryba, o ne savivaldybės administracijos direktorius.

8. Mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kompensavimo tvarkos aprašo planuojamas pakeitimas, jog nurodytas mokestis būtų kompensuojamas tik tiems vaikams, kurių abu tėvai (globėjai) gyvenamąją vietą yra deklaravę ir faktiškai gyvena savivaldybės teritorijoje, neatitiko Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtinto lygiateisiškumo principo, kadangi ši nuostata diskriminavo vaikus, augančius su vienu iš tėvų (globėjų).

9. Keičiamuose savivaldybių tarybų veiklos reglamentuose buvo ketinama numatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintų Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių nuostatų neatitinkančias gyventojų apklausos teritorijos nustatymo, iniciatyvos teisės pareiškimo, konsultavimosi su gyventojais tvarkas ir kitas su gyvenamųjų vietovių nustatymu ir panaikinimu, jų teritorijų ribų nustatymu ir keitimu, pavadinimų suteikimu ir keitimu susijusias procedūras.

10. Savivaldybės tarybai buvo teikiami sprendimų projektai dėl savivaldybės teritorijos alternatyvių energijos šaltinių (saulės ir(ar) vėjo jėgainių) išdėstymo specialiojo plano rengimo/koregavimo, nesilaikant Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme bei Energetikos ministro ir Aplinkos ministro patvirtintose Inžinerinės infrastruktūros vystymo (elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) planų rengimo taisyklėse nustatytų teritorijų planavimo viešinimo procedūrų ir terminų, tai yra apie planuojamus rengti/koreguoti specialiuosius planus nebuvo tinkamai ir laiku paskelbta.

11. Sprendimų projektams, kuriais buvo numatyta reglamentuoti iki tol nereglamentuotus visuomeninius santykius, nebuvo atliktas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, kaip tai numato Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas.

12. Savivaldybės tarybai teikiamiems tvirtinti norminiams teisės aktams nebuvo atliktas antikorporcinis vertinimas, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse

Daiva Kerekeš

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVO KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE
2020 M. VEIKLOS ATASKAITOS STATISTINIAI DUOMENYS**

1 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Teikimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
				kreiptasi į teismą	teismo patenkinta prašymų
Vyriausybės atstovo motyvuoti teikimai svarstyti teisės aktų pakeitimo ar panaikinimo klausimus, kai nustatyti prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimti teisės aktai prieštarauja įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams.	38	29	9 - Dėl karantino ir nuotolinio darbo užtrunkančios teisės aktų derinimo procedūros bei darbuotojų nedarbingumas. - Dideli darbo krūviai ir trumpi įgyvendinimo terminai.	-	-

2 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Įvykdyta reikalavimų	Reikalavimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Neįvykdyta reikalavimų	
				kreiptasi į teismą	teismo patenkinta prašymų
Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar įvykdyti Vyriausybės nutarimą	16	14	2 - Dėl karantino ir nuotolinio darbo užtrunkančios teisės aktų derinimo procedūros bei darbuotojų nedarbingumas. - Sprendimams parengti reikalinga atlikti papildomus darbus, gauti atitinkamų institucijų išaiškinimus ir derinimus.	-	-

3 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Nepatenkinta teikimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas	-	-	-	-

4 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Bendrosios kompetencijos teismams ir administraciniams teismams Vyriausybės atstovo pareikšti ieškiniai (pareiškimai) dėl viešojo intereso gynimo	-	-

5 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybės teisės aktų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius
Vyriausybės atstovo patikrinti teisės aktai:		
Savivaldybės tarybos sprendimai	3190	31
Mero potvarkiai	1171	
Savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymai	18150	7
Kiti (išvardyti kitus patikrintus teisės aktus)	-	
Iš viso	22511	

6 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybių tarybų sprendimų projektų, neatitikusių galiojančių teisės aktų nuostatų, skaičius	Kaip savivaldybės atsižvelgė į Vyriausybės atstovo teiktas pastabas
Vyriausybės atstovo patikrinti savivaldybės tarybų sprendimų projektai pagal savivaldybes			
1. Klaipėdos miesto savivaldybė	353	11	Į visas pastabas atsižvelgta
2. Palangos miesto savivaldybė	282	4	Į visas pastabas atsižvelgta
3. Neringos savivaldybė	280	6	Į visas pastabas atsižvelgta
4. Klaipėdos rajono savivaldybė	491	10	Į visas pastabas atsižvelgta
5. Kretingos rajono savivaldybė	389	8	Į visas pastabas atsižvelgta
6. Skuodo rajono savivaldybė	216	11	Į visas pastabas atsižvelgta
7. Šilutės rajono savivaldybė	315	14	Į visas pastabas atsižvelgta
8. Tauragės rajono savivaldybė	423	2	Į visas pastabas atsižvelgta
9. Jurbarko rajono savivaldybė	421	23	Į visas pastabas atsižvelgta
10. Šilalės rajono savivaldybė	301	23	Į visas pastabas atsižvelgta
11. Pagėgių savivaldybė	330	12	Į visas pastabas atsižvelgta
Viso:	3801	124	